

PV PRAKTIJK

BEGINSITUATIE

De beginsituatie van de volledige groep leerlingen is zeer heterogeen. Voorkennis van praktijk verpleegkunde uit de voorgaande opleiding varieert van niets tot zeer goed onderbouwd:

- leerlingen uit het B.S.O. studierichting Personenzorg hebben reeds een voorkennis van verzorgende taken;
- leerlingen uit T.S.O. studierichting Verpleegaspiranten hebben reeds van een zorgtechnologische vorming, waaronder enkele verpleegmethodieken, genoten.

Belangrijk om te weten is dat de opleiding verpleegaspiranten een beroepsoriënterende functie heeft en niet onmiddellijk bedoeld is als een toegang tot de arbeidsmarkt;

- leerlingen uit het A.S.O. hebben verpleegtechnisch geen voorkennis;
- leerlingen die hun jaar overdoen of die overkomen van het verpleegkundig hoger onderwijs hebben kennis van de verpleegmethodieken.

Het zal een zeer grote professionaliteit van de praktijkbegeleider vergen om op dit verschillend beeld van voorkennis in te spelen.

Om de lat voor iedereen gelijk te stellen vertrekken de verpleegkundige vakken van een onbestaande voorkennis.

De praktijkbegeleider kan wel rekening houden met de verschillen in voorkennis bij de wijze waarop hij de specifieke doelstellingen, en de hieraan gekoppelde leerinhouden, bij de leerlingen aanbrengt, via aangepaste leeractiviteiten (vaardigheidsoefeningen).

Het vak PV Praktijk vereist een simultane kennisverwerving van medische wetenschappen, ziekenhuisverpleegkunde, psychiatrische verpleegkunde en algemene verpleegkunde.

ALGEMENE DOELSTELLINGEN

Concept

Kijken we door het venster van dit vak dan geeft dit ons een ruim perspectief. Dit vak biedt de mogelijkheid tot divergent en probleemoplossend denken om alzo te komen tot een brede verpleegkundige competentie. Leeractiviteiten met als doel de beschikbare kennis en vaardigheden toe te passen, bij te sturen en te toetsen zijn de ideale onderwijsvorm van PV Praktijk.

Het aanbieden van een lijst van dergelijke leeractiviteiten aan de leerlingen is noodzakelijk. Het gaat over vaardigheidsoefeningen of oefenopdrachten (in opklimmende moeilijkheidsgraad) die logischerwijze moeten resulteren in het bereiken van ons leerdoel, namelijk het ontwikkelen van een vakbekwaamheid (Benner, niveau van competentie).

Om te komen tot probleemoplossend denken over een bepaald patiëntenprobleem is het aangewezen de werkvorm casuïstiek te hanteren. De leerlingen samen en/of met begeleiding van de leerkracht zoeken naar oplossingen en alternatieven voor een specifiek patiëntenprobleem. Het motiveren van een beslissing zal een aanduiding zijn van de gehanteerde kennis en vaardigheden van de leerlingen.

Sturen van het leerproces gebeurt in een wisselwerking tussen de volgende participanten: medeleerlingen, leerkrachten en de leerling zelf.

In de aanvangsfase vertrekken we van eenvoudige praktijksituaties met een intensieve begeleiding. Naarmate de opleiding vordert is er een aanbod van complexe situaties en wordt de leerling gestimuleerd tot een zelf-probleemoplossend handelen.

De opbouw van de moeilijkheidsgraad van situaties vraagt tevens een gelijklopende groei van flexibiliteit (transferbekwaamheid) en verantwoordelijkheid.

Het participeren en het elkaar opvolgen in deze vaardigheidsoefeningen vormen de basis om feedback te geven en te krijgen. De leerling bepaalt zelf welke oefenkansen hij wil benutten, werkt hierdoor zelfsturend en zelfregulerend en bepaalt alzo zijn eigen leerroute.

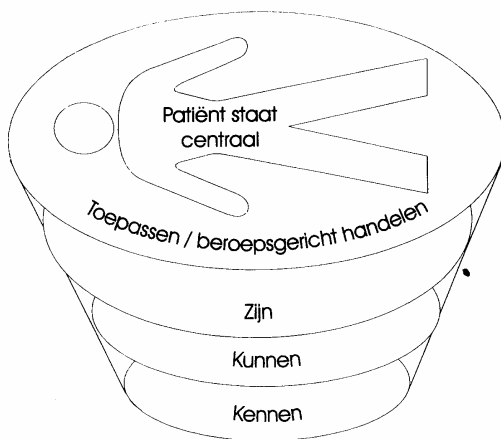
We stellen voor de leerinhouden aan te bieden in modules volgens een bepaald ordeningsprincipe:

- toedienen van verpleegkundige basiszorgen;
- toedienen van specifieke verpleegkundige zorgen;
- communicatievaardigheden;
- multi-, inter- en monodisciplinaire samenwerking;
- multiculturele verpleging.

Vakkenintegratie

PV. Praktijk dient steeds onderbouwd te zijn met theoretische en praktische kennis vanuit alle invalshoeken om te komen tot een handelingsgerichte benadering. De vaardigheidsoefeningen zijn een nabootsing van de realiteit en bevatten geïntegreerde opleidingsonderdelen.

Schematisch stellen we dit zo voor:

Algemene doelstellingen

De leerling:

- heeft kennis van en inzicht in de basisprincipes van het verpleegkundig handelen en kan deze toepassen op de verpleegafdelingen voor basis- en specifieke zorgen;
- kan op een juiste en aangepaste wijze verpleegtechnische handelingen uitvoeren rekening houdend met hygiëne en asepsis (steriliteit), veiligheid en voorkomen van gevaren, beleving van de patiënt, zelfzorg en inspraak, comfort, economie, ergonomie, en ecologie;
- heeft kennis van de verschillende materialen en hun onderhoud;
- oefent actief de verpleegopdrachten uit en dit volgens het principe van systematisch verpleegkundig handelen;
- houdt bij de uitvoering van verpleegkundige zorgen steeds rekening met de zelfredzaamheid van de patiënt;
- houdt bij elke verpleegtechnische handeling rekening met de voorbereiding, uitvoering en nazorg;
- kan de verpleegkundige totaalzorg van de aan hem toegewezen patiënt plannen en toepassen in variërende situaties;
- werkt patiëntgericht: een goede verpleegkundige zorgverlening kan enkel wanneer de verpleegkundige het vermogen heeft om zich te verplaatsen in de leefwereld van de patiënt;
- heeft aandacht voor het psycho-sociaal aspect;
- ontwikkelt communicatieve vaardigheden;
- kan functioneren in een multi-, inter- en monodisciplinair team;
- houdt rekening met de eigenheid en de cultuur van de patiënt tijdens het verpleegproces.

MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN

Infrastructuur

Goed uitgebouwde en toegeruste oefenlokalen waar de leerling zich kan voorbereiden op de beroepsuitoefening. Bij voorkeur worden de oefenlokalen gecentreerd in een oefencentrum skills-labs. Het vaardigheidscentrum is een plaats waar de realiteit nagebootst wordt zodat er in ideale omstandigheden totaalzorg - omgezet in vaardigheidsoefeningen - uitgevoerd kan worden. Onmisbaar hierbij is de uitwerking van een oefenprocedure, gebaseerd op de procedures van de stage-instellingen.

Hygiënische zorgen en houdingen

Noodzakelijk zijn:

oefenpoppen met hulpstukken;
ziekenhuisbed en alle bijhorigheden;
bedlinnen;
bedverhoogblokken;
ruggesteun;
rolkussen;
voetensteun;
dekenboog;
waskom;
washandjes;
handdoeken;
pyama;
operatiehemd;
toiletgerief;
voetbadje;
haarwasbekken;
nagelverzorgingsmateriaal;
nierbekken;
ijszak;
warmwaterzak;
antitrombose kousen;
C.P.R.-poppen.

Parametercontrole

Aanwezig zijn:

thermometer (verschillende soorten: kwik, alcohol, digitaal, oorthermometer,...);
horloge met secundewijzer, chronometer;
bloeddrukmeter (verschillende soorten);
weegschaal;
meetlat.

Urogenitaal stelsel

bedpan;
urinaal;
incontinentiemateriaal;
toiletstoel;
WC-papier;
urinezakjes(en ophangrekje) en blaassondes(diverse types en maten);
diverse soorten urometers;
sondagesets;

glijmiddel;
diverse materialen voor blaassondage - opvangrecipiënten.

Ademhalingsstelsel

zuurstofcilinder;
zuurstofbril;
zuurstofmasker;
zuurstofsonde;
aërosoltoestel;
aërosolapparatuur;
aërosolmedicatie;
tracheacanule;
endotracheale tubes;
thoraxdrainage - zuigpompen.

verbandmateriaal:

crepeverband;
velpeauverband;
netverband;
buisverband;
losmazig verband;
oogverband;
elastisch verband;
doekverbanden;
kleefpleisters - bevestigingsklemmen.

Wondverzorgingsmethodieken

kompressen en deppers;
ontsmettingsvloeistoffen - zalven - poeders;
kleefpleister;
kochers (chirurgische en anatomische);
scharen;
pincetten;
draineer materiaal(wieken, drains, lamellen, ...);
verpakkingsmateriaal (steriel en niet steriel).

Inspuitingen

sputen(alle soorten en maten);
naalden: I.M., S.C., optreknaald;
container voor naalden;
deppers;
ampullen flacons;
glucometer.

Maagdarmstelsel

maaltijddienbord;
servet;
wegwerpslabbetje;
drinkbeker met teutje;
zetpil;
vaseline;
handschoenen (steriel en niet-steriel);
rectale sonde irrigator;
microclysma;

stomamateriaal;
maagsondes (diverse modellen);
diverse materialen voor maagtubage.

Hart- en bloedvaten

infuustherapie;
vloeistoffen: glazen vacoliters, plastieken verpakkingen;
trousses: diverse modellen ;
Y-trousses voor transfusie;
metrisets;
punctienaalden;
debietregelaars zoals ...
driewegkraantjes, meerweglatten, afsluitdopjes,...;
infuuspompen: volumetrische, druppelpompen, spuitpompen,...;
bevestigingsmaterialen zoals Op-site, Venafix,...;
CVD-meetapparatuur;
diverse catheters: o.a. I.V.-catheters, catheters voor drukmetingen,...;
venapunctieset, catheterverzorgingsset ;
venapunctienaalden;
venaject, vacuüm opvangrecipënten;
knelbanden (diverse soorten);
ontsmettingsmateriaal;
naaldencontainer;
labo-aanvraagformulieren;
demonstratiemateriaal: beenmergpunctienaalden, horlogeglas, draagglaasjes,...;
portacath;
CPR-demonstratie- en oefenpoppen.

Neurologie

beeldmateriaal: foto's, dia's, radiologische opnames, ...;
demonstratiemateriaal: lumbale punctienaalden, opvangrecipiënten,...

Dermatologie

beeldmateriaal: foto's, dia's,...;
verbandmaterialen;
zalven, pasta's,...

N.K.O. - Oftalmologie

beeldmateriaal: foto's, dia's;
lenzen;
oordrainage buisjes.

Chirurgie

hechtingsmaterialen;
chirurgische instrumenten, narcosematerialen;
beeldmateriaal.

Orthopedie - Traumatologie

beeldmateriaal: foto's, dia's, radiologische opnames;
demonstratiemateriaal: prothese (heup, knie), fixatieplaten,...

Oncologie - Palliatieve Zorgen

pijnpomp, port-a-cath;
beeldmateriaal: foto's, dia's.

Radiologie

radiologische opnames;
C.T.-opnames.

MINIMALE MATERIËLE VEREISTEN

Algemene Nursing 1 - reeks Aurelia Paramedica - 1976 - Uitgeverij Aurelia Books, Brussel.

Algemene Verpleegkunde - In goede handen(leergang voor de verpleegkunde) - 1970 - Mevr. AHM Van Den Bergh-Braam, L. Van Der Meijden - Uitgeverij Spruyt, Van Mantgem en De Does Leiden.

Belgische Vereniging voor suikerzieken - 35e jaargang Nr.6.

Dringende Medische Hulpverlening door Verpleegkundigen Boek 1 Acco, Leuven.

Geneesmiddelencompendium - 1994 - Uitgeverij Belgisch Centrum voor Farmacologische informatie

Heylen Y., Simons-Vlamynck A., Ramaekers H., Van Boxelaer-Wuyts C., M. Van Troy M., Cursus Verpleegkunde Deel 2, Uitgeverij Acco, Leuven.

Handboek voor ziekenwagenpersoneel - Het Belgische Rode Kruis, afdeling Vlaanderen.

Handboek voor helpers - Het Belgische Rode Kruis - 1991.

Hamilton HK., Rose MB., Verpleegkundige handelingen en procedures: de druk van het verplegen, Lemma , Utrecht, 1993.

L. Juchli, Algemene verpleegkunde deel 1, Elsevier, Utrecht, 1980.

Dotte P., Manuentie: tillen, kantelen en verplaatsen van zieken en gehandicapten, De Tijdstroom, Lochem-Gent - 1986.

Oorzaak en behandeling van decubitus - Convatec-Sguibb Bv

Praktische verbandleer, Aurelia Paramedica, Brussel, 1989.

Van der Bruggen H., Stage in de verpleging - Elsevier / De Tijdstroom, Utrecht 1997.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
			<p>Toedienen van verpleegkundige basiszorgen aan de zieke Toedienen van specifieke verpleegkundige zorgen Communicatievaardigheden Multi-, inter- en monodisciplinaire samenwerking Multiculturele verpleging</p> <p>TOEDIENEN VAN VERPLEEGKUNDIGE</p>	<p><i>Vakkenintegratie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend werken met Medische wetenschappen, TV Algemene verpleegkunde, Ziekenhuisverpleegkunde, Psychiatrische verpleegkunde, Voedingsleer, PAV, Psychologie en Sociale Wetenschappen. • De in P.V. Praktijk geziene leerstof en de praktische inoefening vindt zijn hoogste integratie in de toepassing op het stageterrein. <p><i>Algemene wenken</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tijdens simulatie-oefeningen in een oefencentrum is er een transfer van de kennis en vaardigheden. Een hulpmiddel hierbij is de leerlingen te laten participeren als simulatiepatiënt o.a. bij bed opmaken, bij tiltechnieken, bij vervoer van patiënt in bed of met een rolstoel,... • De leerlingen volgen elkaar tijdens de leeractiviteiten ten einde reflectieve vaardigheden (feedback geven) te ontwikkelen. • Realiteitsgetrouwe en wisselende oefensituaties worden aangewend om de motivatie blijvend hoog te houden.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De wijze van t°-controle kennen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij een patiënt de t° controleren, deze waarde juist interpreteren en nauwkeurig rapporteren. • °t -controle betrekken in de totaalzorg om te komen tot geïntegreerde verpleging. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van hun taak en verantwoordelijkheid bij het meten en rapporteren van de temperatuur. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>U</p> <p>B</p>	<p>BASISZORGEN AAN DE ZIEKE</p> <p>Parameters</p> <ul style="list-style-type: none"> • vitale parameters: bewustzijn, ademhaling, pols, temperatuur, bloeddruk • fysische parameters • meten en registreren <p>Temperatuur</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Practicum <ul style="list-style-type: none"> • demonstratie van verschillende soorten thermometers; <ul style="list-style-type: none"> • klassieke kwikthermometer; • digitale thermometer; • babythermometer; • oorthermometer. • T°-controle op een oefenpop, en/of bij medeleerlingen. • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • keuze maken tussen de verschillende wijzen van t°-controle; • controle integreren in de totaalzorg om te komen tot geïntegreerde verpleging; • waarde op curve leren weergeven..
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De normale polswaarden kennen. • De plaatsen van pulsatiecontrole kunnen opnoemen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij een patiënt de pulsatie kunnen controleren, deze waarde interpreteren en juist rapporteren. <p>Zijn</p>		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Pols</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • bed met oefenpop: polscontrole thv. verschillende arteriën; • polscontrole bij de lln zelf of bij medelln, luisteren met stethoscoop thv hartstreek; de bekomen waarden weergeven op een polscurve. • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • polscontrole leren integreren in de totaalzorg.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van hun taak en verantwoordelijkheid bij de pulsatiecontrole. 		B		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de normale ademhalingsfrequentie. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Bij een patiënt op aangepaste wijze de ademhaling controleren. Deze waarde juist rapporteren. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van het belang van een nauwkeurige ademhalingscontrole. 		B B B B	Ademhaling	<ul style="list-style-type: none"> Practicum: <ul style="list-style-type: none"> tellen en observeren van de ademhaling bij zichzelf of bij medeleerlingen. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> lIn leren deze parametercontrole integreren in de totaalzorg van een patiënt. patiëntendossier: lIn leren op de juiste wijze rapporteren in het observatieverslag.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De normale bloeddrukwaarden kennen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Bij een patiënt op aangepaste wijze de BD kunnen controleren. Deze waarde juist kunnen interpreteren en rapporteren. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van het belang van een correcte bloeddrukcontrole. 		B B B B	Bloeddruk	<ul style="list-style-type: none"> Practicum <ul style="list-style-type: none"> demonstratie vd BD-controle en materiaal: bloeddrukmeter + stethoscoop (klassiek model met klokvormige of veermanometer, pediatriesch model, kwikmanometer); inoefening bij mede-lIn. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> bloeddruk-controle integreren in de totaalzorg van een patiënt.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Voldoende kennis over het lichaamsgewicht en lengte. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op aangepaste wijze een patiënt wegen en meten. Het resultaat van deze gewicht- en lengtecontrole correct kunnen rapporteren. 		B B B	Wegen en meten	<ul style="list-style-type: none"> Practicum <ul style="list-style-type: none"> inoefenen na demonstratie; gebruik v.d. bascule, babyweegschaal; automatische weegschaal (digitaal, electronisch), meetlat tegen de muur, meetlint; inoefening: lIn kunnen eventueel van elkaar de lengte meten m.b.v. de meetlat. Casuïstiek:

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
Zijn <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn van hun taak bij het wegen en meten 		B		<ul style="list-style-type: none"> wegen en meten integreren in de totaalzorg van een patiënt.
Kennen <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de basiszorgen bij uitscheiding. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Op gepaste wijze hulp kunnen bieden aan een patiënt bij het urineren of defaeceren. Bij een patiënt met een urinezakje, het urinedebiet kunnen meten. Dit resultaat juist kunnen rapporteren. Zijn <ul style="list-style-type: none"> Ontvankelijk zijn voor de beleving van de patiënt bij de uitscheiding. Open staan voor inspraak van de patiënt 		B B B B B	Basiszorgen bij de uitscheiding <ul style="list-style-type: none"> Hulp bij het urineren Hulp bij het defaeceren Metten van het urinedebiet uit een urinezakje 	<ul style="list-style-type: none"> Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse technieken: bijv. plaatsen van een bedpan, aanleggen van een urinaal, ledigen van een urinezakje, ...; tonen van materialen; bedpan: modellen, materialen; urinaal: man en vrouw + bevestigingsrekje; incontinentiematerialen: luiers, onderleggers, beschermingsbroekjes; toiletstoel; urinezakjes met gradatie: met/zonder afvoerkraantjes; blaassonde of urodoom om dit urinezakje bij de oefenpop te installeren; bedhaakjes om het urinezakje te bevestigen thv het ziekenhuisbed. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> hulp bij urineren en defaeceren leren integreren in de totaalzorg van een patiënt; integratie van tiltechnieken bij het plaatsen en verwijderen van de bedpan, het verplaatsen van een patiënt van bed naar toiletstoel en terug, van zetel naar toiletstoel en terug, ...; het controleren van het urinedebiet via urinezakje integreren in de totaalzorg van een patiënt.
Kennen			Aanwenden van koude en warmte bronnen	<ul style="list-style-type: none"> Practicum:

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> Weten wanneer het aanwenden van een koude- of warmtebron nuttig is. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op aangepaste wijze bij een patiënt een koude- of warmtebron aanbrenen. Het resultaat hiervan kunnen evalueren, interpreteren, rapporteren. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		<p>tonen van diverse materialen,</p> <ul style="list-style-type: none"> koudebron: natte doeken, ijszak: diverse modellen en beschermlaag (handdoek, steeklaken, kussensloop,...); warmtebron: warmwaterzak en beschermlaag, gelkussens die verwarmd kunnen worden, verwarmingslampen.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De technieken theoretisch kunnen weergeven. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De behandelingen van het toilet kunnen uitvoeren en organiseren, rekening houdend met de fundamentele behoeften van de patiënt. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Overtuigd zijn dat hygiënische zorgen belangrijk zijn en bijdragen tot een gevoel van welbevinden en eigenwaarde. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Hygiënische zorgen</p> <ul style="list-style-type: none"> Dagelijks toilet Baden in de badkamer Het bedbad Bijzondere zorgen t.h.v. de zintuigen Het voetbad en nagelverzorging De hoofdwassing Het gebruik van incontinentiemateriaal Bedtechnieken Anti trombose kousen <p>Dagelijks toilet Baden in de badkamer Het bedbad</p>	<ul style="list-style-type: none"> Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> de leerlingen leren aan de hand van een casus de hygiënische zorgen integreren in de totaalzorg van de patiënt.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Weten welke patiënten bijzondere 		<p>B</p>	<p>Bijzondere zorgen t.h.v. de zintuigen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<p>zorgen t.h.v.de zintuigen nodig hebben en kennen de technieken.</p> <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De bijzondere zorg t.h.v.de zintuigen kunnen uitvoeren aangepast aan de toestand van de patiënt. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Respect hebben voor patiënten met een stoornis aan de zintuigen en deze op een correcte manier weten te benaderen. 		<p>B</p> <p>B</p>		<p>technieken in een aangepaste praktijkruimte.</p> <ul style="list-style-type: none"> Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> de leerlingen leren aan de hand van een casus de bijzondere zorgen van de zintuigen integreren in de totaalzorg van de patiënt
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De indicaties kennen voor het geven van een voetbad en hoofdwassing. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Voeren de aangeleerde technieken vlot uit rekening houdend met de fundamentele behoeften van de patiënt. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich bewust zijn dat ook de hoofd en voethygiëne deel uit maken van het totale pakket aan zorgen. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Het voetbad - de hoofdwassing</p>	<ul style="list-style-type: none"> Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> de leerlingen leren aan de hand van een casus de hygiënische zorgen van voeten en hoofd integreren in de totaalzorg van de patiënt.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kunnen de voorwaarden waaraan incontinentiemateriaal moet voldoen, opnoemen. Hebben zicht op de verschillende soorten en systemen van incontinentiemateriaal. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Het verschillend incontinentiemateriaal 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Incontinentiemateriaal</p>	<ul style="list-style-type: none"> Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> de leerlingen leren aan de hand van een casus het gebruik van het incontinentiemateriaal integreren in de totaalzorg van de patiënt. Audiovisueel materiaal over incontinentiemateriaal.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<p>kunnen gebruiken bij de patiënt rekening houdend met zijn comfort en behoefte.</p> <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zich kunnen inleven in de situatie van de patiënt met incontinentiemateriaal en openstaan voor de gevoelens en beleving van de patiënt hier omtrent. 		B		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De aandachtspunten omtrent het opmaken van het ziekenhuisbed. De verschillende methoden om het ziekenhuisbed op te maken. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Het bed op de verschillende manieren kunnen opmaken, in een aangepast tempo. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Voldoende verantwoordelijkheidsbesef krijgen bij het opmaken van een patiëntenbed zodat ze dit steeds nauwkeurig en hygiënisch uitvoeren. 		B B B B	<p>Bedtechnieken</p> <ul style="list-style-type: none"> - patiënt te bed - patiënt niet te bed - detailzorgen 	<ul style="list-style-type: none"> Practicum: <ul style="list-style-type: none"> Demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte Deze lessen gaan door in het verzorgingslokaal waarin voldoende materiaal aanwezig is om deze technieken in te oefenen zoals: bedden, oefenpoppen, voldoende linnen, linnenmand,... Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> De leerlingen leren aan de hand van een casus de bedtechnieken integreren in de totaalzorg van de patiënt.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennis hebben van de indicaties van de anti-trombosekousen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op een correcte wijze, met een maximum aan comfort voor de patiënt, de anti-trombosekousen aanbrengen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van het belang van het correct aandoen van de anti- 		B B B	<p>Gebruik van Anti-Trombose Kousen</p>	<ul style="list-style-type: none"> Tonen van: <ul style="list-style-type: none"> diverse modellen van anti-trombose kousen; didactische hulpmiddelen: folders, illustraties, video. Demonstratie en practicum van het aandoen van anti-trombose kousen.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
trombosekousen.				
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Inzicht verwerven in de mogelijke technieken om de patiënt te tillen zonder de rug te belasten. De verschillende principes van mobiliseren kennen. De verschillende mobilisatiemogelijkheden kennen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De tiltechnieken correct kunnen uitvoeren, overeenstemmend met het ziektebeeld van de patiënt. De patiënt op de juiste manier manipuleren en mobiliseren, met een gepaste tiltechniek, en gebruikmakend van de juiste hulpmiddelen. De verschillende houdingen van de patiënt in bed kunnen aanpassen aan de ziekte toestand van de patiënt met de juiste techniek en hulpmiddelen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zijn zich bewust van de psycho- sociale belangen bij het correct mobiliseren van de patiënt. Zijn zich bewust van de noodzaak van het tillen. Verantwoordelijkheidsbesef krijgen bij het toepassen van de juiste tiltechniek. Bereid zijn om op een verantwoorde manier te tillen. 		B B B B B B B B	<p>Tiltechnieken (mobiliseren, transfer, transport,....)</p> <ul style="list-style-type: none"> Mobiliseren van de patiënt. Hulpmiddelen bij het manipuleren en mobiliseren 	<ul style="list-style-type: none"> Deze vakinhouden vinden we ook terug in de volgende vakken: PV Stages, TV Ziekenhuisverpleegkunde en TV Algemene verpleegkunde maar hier is de praktische gerichtheid de hoofdzaak. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> de leerlingen leren aan de hand van een casus de tiltechnieken integreren in de totaalzorg van de patiënt. Bezoeken aan diverse instanties met als doel kennis te maken met mobilisatiehulpmiddelen: <ul style="list-style-type: none"> mediotheek; M.P.I.; bejaardentehuizen. Onderwijsleergesprek: peilen naar eigen kennis over dergelijke hulpmiddelen. Audiovisuele hulpmiddelen, handboeken, prenten over mobilisatietechnieken en hulpmiddelen.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Een voorschrift van de arts met betrekking tot het injecteren van een 		B	<p>Injecties</p> <ul style="list-style-type: none"> intra - musculair subcutane injectie 	<ul style="list-style-type: none"> Deze vakinhouden vinden we ook terug in volgende vakken: TV Algemene verpleegkunde, thema geneesmiddelenleer (vb. insulinoorten,..)

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<p>geneesmiddel kennen.</p> <ul style="list-style-type: none"> De regels van asepsis kennen. De materialen en werkwijze bij verschillende soorten injecties kennen. De verschillende plaatsen van toediening van een inspuiting kennen op het lichaam van de patiënt. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> Op een steriele wijze een inspuiting kunnen klaarmaken en toedienen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Inleven in de toestand van de patiënt bij het toedienen van een injectie. Zijn zich bewust van het verantwoordelijkheidsgevoel bij het toedienen van een inspuiting. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	- insulinepen en glucometer	<p>en PV Stages, maar hier wordt het praktische beklemtoond.</p> <ul style="list-style-type: none"> Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> de leerlingen leren aan de hand van een casus de injecties integreren in de totaalzorg van de patiënt. Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse inspuitingen in een aangepaste praktijkruimte; deze lessen gaan door in het verzorgingslokaal waarin voldoende materiaal aanwezig is om deze technieken in te oefenen zoals: oefenpoppen, injectiemateriaal,...
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Inzicht verwerven in de juiste houding van de patiënt, overeenkomstig met het ziektebeeld. Kennis hebben van de verschillende houdingen van een patiënt in bed. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De patiënt een aangepaste houding geven in bed rekening houdend met diens ziektebeeld. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Zijn zich bewust van de noodzaak van een goede houding. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Houdingen</p> <p>De verschillende houdingen in bed volgens ziektebeeld</p>	<ul style="list-style-type: none"> Deze leerinhouden vinden we ook terug in de volgende vakken: PV Stages en TV Algemene verpleegkunde maar hier wordt het praktische beklemtoond. Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse houdingen in een aangepaste praktijkruimte; deze lessen gaan door in het verzorgingslokaal waarin voldoende materiaal aanwezig is om deze technieken in te oefenen zoals: bedden, beddelinnen, hoofdkussens, peluw, oefenpoppen,... Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> de lln. leren aan de hand van een casus de juiste houding toedienen aan een patiënt.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> De verschillende toedieningswijzen voor 		B	Basiszorgen aan het spijsverteringsstelsel	<ul style="list-style-type: none"> Deze leerinhouden vinden we ook terug in de volgende vakken TV Algemene verpleegkunde,

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
<p>het verstrekken van voeding aan een patiënt kunnen opsommen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kunnen uitleggen waarom een goede voeding voor de patiënt belangrijk is. • De richtlijnen kennen bij het toedienen van de maaltijden, rekening houdend met de toestand van de patiënt. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op correcte wijze maaltijden kunnen opdekken en afdekken. • Op een gepaste wijze hulp kunnen bieden bij patiënten die niet zelfstandig kunnen eten. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van het belang van een gezonde voeding in functie van het genezingsproces van de patiënt. • Bereid zijn hun verantwoordelijkheid op te nemen bij de maaltijdbedeling aan de patiënt. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>- Verpleegkundige zorgen bij het toedienen van maaltijden.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Taak van een verpleegkundige - Richtlijnen bij het toedienen van de maaltijd aangepast aan de situatie <p>- Toedieningsweg: via mond</p> <p>- Het belang van een goede voeding</p>	<p>TV Voedingsleer en PV Stages, maar hier ligt de klemtoon op de praktijk.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen leren aan de hand van een casus een maaltijd correct toedienen aan een patiënt. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van de diverse basiszorgen aan het darmstelsel in een aangepaste praktijkruimte; • deze lessen gaan door in het verzorgingslokaal waarin voldoende materiaal aanwezig is om de technieken in te oefenen zoals: bedden, stoelen, zetels, eettafeltje, aangepaste borden, drinkbekers, bestek; • bij het inoefenen dienen de leerlingen een maaltijd toe aan een medeleerling om een idee te krijgen over de snelheid van toediening, de hoeveelheid voedsel,...
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van de maatregelen om defaecatie te bevorderen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende technieken ter bevordering van defaecatie kunnen uitvoeren, rekening houdend met de patiëntensituatie. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrip opbrengen voor de minder comfortabele situatie van de patiënt bij toepassing van technieken ter bevordering van defaecatie. • De patiënten empathisch kunnen 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Verpleegkundige basiszorgen aan het darmstelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Maatregelen ter bevordering van defaecatie - Toedienen van zepillen - Plaatsen van rectale sonde - Toedienen van lavement - Manueel verwijderen van faeces 	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend wordt er gewerkt met TV Algemene verpleegkunde, thema geneesmiddelenleer en PV Stages. Praktische aspecten overwegen hier. • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen leren aan de hand van een casus de defaecatie bij een patiënt op een aangepaste wijze bevorderen. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte; • de lessen gaan door in het verzorgingslokaal waar voldoende

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
benaderen.				materiaal aanwezig is om deze technieken in te oefenen zoals: bedden, oefenpoppen, zepillen, materiaal voor het toedienen van een lavement,...
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van en inzicht in de problemen, de apparatuur, de verpleegkundige taak en de technieken m.b.t. stomazorg. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De hygiënische zorgen toedienen bij de stomapatiënt, met aangepaste apparatuur. • Op gepaste wijze kunnen inspelen op de diverse problemen van de stomapatiënt. • Diverse technieken i.v.m. stomazorg kunnen toepassen. <p>Op de mogelijke problemen tijdens verzorging van stomapatiënten beheersd en adequaat kunnen reageren.</p> <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • De stomapatiënten op een empathische wijze kunnen benaderen. 		B B B B B	<p>Verpleegkundige zorgen aan de stomapatiënt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend wordt er gewerkt met TV Algemene verpleegkunde, PV Stages en TV Voedingsleer. Praktijkaspecten overwegen hier. • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen leren aan de hand van een casus het stoma bij een patiënt op een aangepaste wijze verzorgen. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte; • deze lessen gaan door in het verzorgingslokaal waar voldoende materiaal aanwezig is om deze technieken in te oefenen zoals bedden, oefenpoppen, stomamateriaal,...
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het begrip zuurstoftherapie omschrijven en de indicaties benoemen. • De verschillende toedieningsvormen en-middelen van zuurstof opnoemen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De specifieke verpleegkundige taak toepassen in de beroepspraktijk. • Zuurstoftherapie correct toepassen. <p>Zijn</p> <p>Zijn zich bewust van hun taak bij zuurstoftherapie.</p>		B B B B	<p>Verpleegkundige zorgen aan patiënt met zuurstoftherapie</p> <p>Specifieke verpleegkundige taak bij het voorbereiden, toepassen en afsluiten van zuurstoftherapie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vakoverschrijdend wordt er gewerkt met TV Algemene verpleegkunde en PV Stages. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte; • deze lessen gaan door in het verzorgingslokaal waar voldoende materiaal aanwezig is om de technieken in te oefenen zoals bedden, oefenpoppen, centrale zuurstof, een zuurstofcilinder en al de mogelijke toedieningsmiddelen. • Casuïstiek:

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. didactische. wenken en middelen
				<ul style="list-style-type: none"> de lln. leren aan de hand van een casus zuurstof op een correcte wijze toedienen.
Kennen <ul style="list-style-type: none"> Het begrip aërosoltherapie omschrijven en de indicaties opsommen. De verschillende toedieningsvormen opnoemen. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> Aërosoltherapie correct toedienen. Zijn <ul style="list-style-type: none"> Bewust zijn van de verantwoordelijke taak bij een aërosoltoediening. 		B B B B	Verpleegkundige zorgen aan een patiënt met aërosoltherapie Specifieke verpleegkundige taak bij voorbereiding, toediening en nazorg van aërosoltherapie	<ul style="list-style-type: none"> Deze leerinhouden vinden we ook terug in TV Algemene verpleegkunde en PV Stages maar hier gelden overwegend praktijkaspecten. Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte; de lessen gaan door in het verzorgingslokaal waar voldoende materiaal aanwezig is om de technieken in te oefenen zoals bedden, oefenpoppen, centrale perslucht, aërosoltoestellen, aërosolmedicaties.
Kennen <ul style="list-style-type: none"> Soorten verbanden opsommen en uitleggen. De voornaamste doeleinden van een verband opsommen. De verschillende verbandmaterialen met hun typische toepassingsmogelijkheden opsommen. Kunnen <ul style="list-style-type: none"> De verschillende verbanden vakkundig aanleggen rekening houdend met het doeleinde van het verband. Zijn <ul style="list-style-type: none"> Zijn zich bewust van het belang van een goed aangelegd verband. 		B B B B B	Verbandleer - Definitie en doeleinden - Soorten verbanden: zwachtelverbanden, doekverbanden	<ul style="list-style-type: none"> Vakoverschrijdend wordt er gewerkt met TV Algemene verpleegkunde, EHBO en PV Stages. Hier gelden uiteraard praktijkaspecten. Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van de diverse verbandtechnieken in een aangepaste praktijkruimte; deze lessen gaan door in het verzorgingslokaal waar voldoende materiaal aanwezig is om de technieken in te oefenen zoals bedden, verbandmateriaal, poppen. de studenten oefenen de verschillende verbanden op elkaar. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> de leerlingen leren aan de hand van een casus het juiste verband aanleggen, aangepast aan de situatie.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	• Pedagog. Didactische wenken en middelen
			TOEDIENEN VAN SPECIFIEKE VERPLEEGKUNDIGE ZORGEN	<ul style="list-style-type: none"> • De integratie van de aangeleerde technieken vindt zijn toepassing in de praktijk op de stage. • Trainingsweken (activiteitenweken) vormen een brug, een overgang tussen de theorie en het werkveld. • Er dient steeds een integratie te zijn van de verpleegkundige basisprincipes volgens Prof. Grypdonck. • Het verpleegkundig handelen dient gebaseerd te zijn op verpleegdiagnoses (bv. NANDA).
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De leerlingen kunnen de verpleegkundige aandachtspunten met betrekking tot het ademhalingsstelsel. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De geziene leerstof toepassen tijdens de stage op een verpleegafdeling. • Correcte informatie verstrekken aan een patiënt omtrent de verschillende onderzoeken en behandelingen. • Op een gepaste wijze omgaan met een patiënt met een aandoening van het ademhalingsstelsel en de patiënt in zijn totaliteit benaderen. • De nodige leefregels aan de patiënt meegeven tijdens verblijf in en bij ontslag uit het ziekenhuis. • De principes van hygiëne en asepsie toepassen. • Maatregelen treffen om eigen veiligheid en veiligheid van de patiënt te waarborgen. • De arts efficiënt assisteren bij onderzoek of behandeling van het ademhalingsstelsel 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Ademhalingsstelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige voorbereiding, aandachtspunten en nazorg bij onderzoeken en behandelingen - Totaalzorg van een patiënt met thoraxdrainage - Totaalzorg van een beademde patiënt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deze leerinhouden vinden we terug in T.V. Ziekenhuisverpleegkunde en P.V. Stages maar hier wordt het accent gelegd op integratie van kennis en praktische vaardigheden. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte. • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen dienen een praktijkgerichte situatie uit te werken van een patiënt met een aandoening aan het AH-stelsel, bijv. een CARA-patiënt met zuurstoftherapie.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	• Pedagog. Didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • Op een professionele manier een relatie aangaan met de behandelende arts. • De voorbereiding, werkwijze en nazorg van de geziene verpleegmethodieken correct uitvoeren. • De geziene verpleegmethodieken aanpassen aan de patiëntensituatie in de praktijk. • Een verpleegplan opstellen voor een patiënt met AH-problemen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een begripvolle en ondersteunende houding opbrengen bij patiënten met ademhalingsproblemen. 		<p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzicht hebben in diverse dermatologische aandoeningen en behandelingen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een verpleegplan opstellen voor patiënten met dermatologische problemen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de specifieke benadering van een patiënt met huidproblemen, rekening houdend met zijn beleving. 		<p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p> <p style="text-align: center;">B</p>	<p>Dermatologie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deze leerinhouden vinden we terug in T.V. Ziekenhuisverpleegkunde en P.V. Stages maar hier wordt het accent gelegd op integratie van kennis en praktische vaardigheden. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van diverse soorten actieve wondverbanden, gebruik van zalven, benadering van een patiënt met een dermatologische aandoening. • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de lln. dienen een praktijkgerichte patiëntensituatie uit te werken, bijv. het verplegen van een patiënt met brandwonden of een patiënt met psoriasis.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzicht hebben in en kennis van verpleegmethodieken mbt. het hart- en bloedvatenstelsel. 		<p style="text-align: center;">B</p>	<p>Hart- en bloedvatenstelsel</p> <ul style="list-style-type: none"> - Infuustherapie: klaarmaken, aanhangen, vervangen, toezicht en verwijderen van een infuus - Venapunctie - Intraveneuze medicatie toedienen tijdens infusie; - Vernieuwen van het verband; 	<ul style="list-style-type: none"> • Deze leerinhouden vinden we terug in T.V. Ziekenhuisverpleegkunde en P.V. Stage maar hier wordt het accent gelegd op integratie van kennis en praktische vaardigheden. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van de diverse

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	• Pedagog. Didactische wenken en middelen
<p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hebben zicht op de vochthuishouding in het lichaam van de patiënt en kunnen hulpmiddelen gebruiken ter observatie hiervan. • Het doel van de infusiotherapie en de keuze van de infuusvloeistoffen situeren binnen het therapieplan van de patiënt. • De nodige maatregelen nemen om verpleegproblemen t.g.v. infusiotherapie te vermijden of tot een minimum te beperken. • Een verpleegplan opstellen voor een patiënt met infusiotherapie. • Verpleegproblemen en transfusiereacties herkennen en adequaat ingrijpen. • De geziene leerstof toepassen tijdens de stage op een cardiologische en andere verpleegafdeling. • Correcte informatie verstrekken aan een patiënt omtrent de verschillende onderzoeken en behandelingen. • Op een gepaste wijze kunnen omgaan met een patiënt met een aandoening van hart en bloedvaten en de patiënt in zijn totaliteit benaderen. • De nodige leefregels aan de patiënt meegeven tijdens verblijf in en bij ontslag uit het ziekenhuis. • Maatregelen treffen om eigen veiligheid en veiligheid van de patiënt te waarborgen. • De arts efficiënt assisteren bij onderzoek of behandeling van hart en bloedvaten • Op een professionele manier een relatie aangaan met de behandelende arts. • De voorbereiding, werkwijze en nazorg 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Verpleegproblemen verbonden aan infusiotherapie; - Klaarmaken en toedienen van bloed en bloedderivaten; - Arteriële catheter, ABD-meting, bloedafname, heparinisatie - Centraal Veneuze Catheter., CVD.-meting, bloedafname, catheterzorg, heparinisatie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagog. Didactische wenken en middelen <ul style="list-style-type: none"> materialen en technieken in een aangepaste praktijkruimte. • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen dienen een praktijkgerichte patiëntensituatie uit te werken, bijv. een patiënt met een coronarografie. Hierin zit verweven de voorbereiding van de patiënt, bloedafname, aanbrengen en toezicht infuus, parametercontrole, verbandcontrole, ...

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	• Pedagog. Didactische wenken en middelen
<p>van de geziene verpleegmethodieken correct uitvoeren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De geziene verpleegmethodieken aanpassen aan de patiëntensituatie in de praktijk. • De principes van hygiëne en asepsie toepassen bij de uitvoering van de geziene verpleegmethodieken. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verpleegkundige aandachtspunten inzake neurologische onderzoeken en aandoeningen kennen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Correcte informatie verstrekken aan een patiënt omtrent de verschillende onderzoeken en behandelingen. • Op een gepaste wijze kunnen omgaan met een patiënt met een neurologische aandoening en de patiënt in zijn totaliteit benaderen. • Maatregelen treffen om eigen veiligheid en de veiligheid van de patiënt te waarborgen. • Op een adequate manier reageren als verpleegkundige bij een epilepsie-aanval. • Aan een patiënt die een neurologisch onderzoek moet ondergaan, de nodige informatie, voorbereiding en nazorg verschaffen. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Begrip en invoelvermogen opbrengen voor patiënten met neurologische aandoeningen. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Neurologie</p> <p>Verpleegkundige aspecten inzake neurologische onderzoeken en verzorging van patiënten met epilepsie, C.V.A., Ziekte van Parkinson, Multiple Sclerose.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deze leerinhouden vinden we terug in T.V. Ziekenhuisverpleegkunde en P.V. Stage maar hier wordt het accent gelegd op integratie van kennis en praktische vaardigheden. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte, bijv. houdingen en maatregelen ter voorkoming van contracturen bij CVA-patiënten, toepassen van tiltechnieken, ... • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen dienen een praktijkgerichte patiëntensituatie uit te werken, bijv. een CVA-patiënt met een linker hemiplegie, afasie en slikstoornissen.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	• Pedagog. Didactische wenken en middelen
<p>toepassen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Op een gepaste wijze omgaan met een patiënt met een urologische aandoening of met incontinentieproblematiek. Een verpleegplan opstellen van een patiënt met een blaascatheter. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Begrip opbrengen voor de ongemakken die een patiënt ondervindt bij aandoeningen aan het urinestelsel. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> Herkennen van tekens van de naderende dood en vaststellen wanneer de dood is ingetreden. Kennis van de verpleegkundige zorgen bij stervende en overleden patiënten. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> De fasen in het stervensproces herkennen en hiernaar gepast handelen. Kunnen deelnemen aan de stervens - begeleiding van de patiënt en zijn familie. Lijktooi kunnen uitvoeren aangepast aan de religie en de wensen van de patiënt en de nabestaanden. Familieleden kunnen bijstaan bij het afscheid nemen van hun overledene. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> Empathische en begripvolle houding opbrengen voor de stervende en zijn nabestaanden. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Verplegen van ongeneeslijke en stervende patiënten</p> <ul style="list-style-type: none"> Verplegen en begeleiden van de stervende patiënt en zijn familie. Zorg aan de overledene. 	<ul style="list-style-type: none"> Deze leerinhouden komen terug in TV Algemene Verpleegkunde en in PV Stages. Hier wordt het accent gelegd op integratie van kennis en praktische vaardigheden. Practicum: <ul style="list-style-type: none"> demonstreren en inoefenen van diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte. De link wordt gelegd met in vroegere hoofdstukken geziene technieken m.b.t. hygienische zorgen; Beeldmateriaal m.b.t. de gebruiken in andere culturen. Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> De leerlingen leren aan de hand van een casus de zorg aan de overledene te integreren, rekening houdend met culturele en religieuze achtergronden.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	• Pedagog. Didactische wenken en middelen
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de verpleegaspecten bij palliatieve zorgen. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op gepaste wijze omgaan met de palliatieve zorgen patiënt en zijn naasten. • De nodige zorgen toedienen aan een palliatieve zorgen patiënt zodat zijn comfort wordt verhoogd. • Maatregelen treffen zodat de eigenheid van een palliatieve zorgen afdeling wordt gereserveerd. • Samenwerken met andere gezondheidswerkers op een palliatieve afdeling. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich openstellen voor de begeleiding van deze patiënten. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Palliatieve zorgen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verplegingsaspecten: - Comfort, pijnbehandeling, psycho-sociale aspecten. 	<ul style="list-style-type: none"> • Deze leerinhouden vinden we terug in T.V. Ziekenhuisverpleegkunde en P.V. Stages maar hier wordt het accent gelegd op integratie van kennis en praktische vaardigheden. • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • demonstreren en inoefenen van de diverse technieken in een aangepaste praktijkruimte, bijv. over het voorkomen en het gebruik van een pijnpomp, pijnverzachtende middelen, comfort bevorderende maatregelen, ... • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen dienen een praktijkgerichte situatie uit te werken van bijv. een terminale longkankerpatiënt, die kortademiig is, een morfineinfuus heeft en constant wordt bijgestaan door zijn echtgenote.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van en inzicht hebben in de verpleegkundige taken betreffende de verpleegmethodieken van het spijsverteringsstelsel. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gericht observeren om een objectief beeld te krijgen van een patiënt met een spijsverteringsstoornis en tijdig verwickelingen op te sporen. • Patiënt correct informeren over de verschillende onderzoeken en behandelingen. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Spijsverteringsstelsel</p> <p>Verpleegmethodieken</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nuchtere maagtubage - Maagspoeling - Maagaspiratie - Cathetervoeding 	<ul style="list-style-type: none"> • Deze leerinhouden vinden wij terug in ziekenhuisverpleegkunde en Algemene Verpleegkunde. Hier wordt het accent gelegd op vaardigheidsoefeningen. • Practicum van verpleegmethodieken van het spijsverteringsstelsel. • Benodigheden: materialen voor een nuchtere maagtubage, sondevoeding, ... • Casuïstiek: de leerlingen dienen een praktijkgerichtenpatiëntensituatie uit te werken, bijv. een patiënt met nasogastrische sonde en sondevoeding.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	• Pedagog. Didactische wenken en middelen
<ul style="list-style-type: none"> • Op een gepaste wijze omgaan met de patiënt met spijsverteringsstoornissen en in zijn totaliteit benaderen. • Assisteren van de arts bij een onderzoek of behandeling van een spijsverteringsorgaan. • De voorbereiding, uitvoering en nazorg van de geziene verpleegmethodieken correct uitvoeren, en aanpassen aan de specifieke patiëntensituatie. • Opstellen van een verpleegplan van een patiënt met een maagsonde, sondevoeding, ... <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zich bewust zijn van de specificiteit van de opname van een patiënt met spijsverteringsstoornissen, en de hieraan verbonden onderzoeken en behandelingen <ul style="list-style-type: none"> • Het belang inzien van een correcte verpleegkundige zorgverlening aan patiënten met spijsverteringsstoornissen, en de invloed hiervan op het genezingsproces. • Zich bewust zijn van het belang van een goede observatie bij patiënten met een maagsonde en sondevoeding. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>		
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van de behandelingsmethoden en verpleegkundige aandachtspunten bij oncologische patiënten. 		<p>B</p>	<p>Oncologie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verpleegkundige zorgen aan bestraalde patiënten. - Verpleegkundige zorgen aan patiënten met chemotherapie. - Verpleegkundige zorgen aan chirurgisch behandelde oncologische patiënten 	<ul style="list-style-type: none"> • Deze leerinhouden vinden we terug in T.V. Ziekenhuisverpleegkunde en P.V. Stages maar hier wordt het accent gelegd op integratie van kennis en praktische vaardigheden. • Practicum: het klaarmaken en toedienen van cytostatica.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	• Pedagog. Didactische wenken en middelen
<p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omgaan met de verschillende radio-actieve bronnen. • Preventief optreden t.o.v. bestralingrisico. • Op gepaste wijze omgaan met kankerpatiënten. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emphatische houding opbrengen in de relatie met oncologische patiënten. 		<p>U</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>- Verpleegkundige zorgen bij combinatietherapieën.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Casuïstiek: <ul style="list-style-type: none"> • de leerlingen dienen een praktijkgerichte patiëntensituatie uit te werken bijv. een patiënte die op de dienst ambulante chemotherapie wekelijks komt voor de behandeling van een borstcarcinoom.
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De verschillende methodes van wondverzorging. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan de hand van een casus en het WCS-wondclassificatiemodel, de juiste keuze van actief wondverband maken en motiveren. • De verschillende actieve wondverbanden op een correcte manier gebruiken. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eerlijke en kritische ingesteldheid ingesteldheid t.a.v. wondverzorging ontwikkelen. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>Wondverzorgingsmethodieken</p> <ul style="list-style-type: none"> - Droog Aseptisch Verband - Verwijderen van hechtingsmateriaal - Wonde met draineermateriaal - Staalname - Wondspoeling - Vochtige verbanden. - Actieve verbanden. 	<ul style="list-style-type: none"> • Practicum: <ul style="list-style-type: none"> • uitvoeren en integreren van de wondverzorgingsmethodieken in elk stelsel bijv. beenderstelsel, maagdarmstelsel,... • Demonstratie : <ul style="list-style-type: none"> • specifieke wondverzorgingsmaterialen, draineermateriaal, hechtingsmateriaal, ...

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische wenken en middelen
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis hebben van verschillende zorginstellingen en zorgverleners. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herkennen van het specifieke karakter en opzet van aanleunende instellingen. • Kunnen functioneren in een multi-, inter-, en monodisciplinair team. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanvoelen van bevoegdheid en verantwoordelijkheid binnen de diverse zorginstanties. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>MULTI-, INTER-, MONODISCIPLINAIRE SAMENWERKING</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gerichte studiebezoeken aan andere disciplines: thuisverpleging; palliatieve zorgen; bloedtransfusiecentrum. • Mensen uit het werkveld uitnodigen op school. • Actieve deelname in bv psychiatrische afdeling. • Beeldmateriaal: video, foto, ... • Vakoverschrijdend samenwerken met stages: functioneren in verschillende zorginstanties. • Voorstelling van andere disciplines a.d.h.v. rollenspel. • Projectwerking met als doel multidisciplinaire samenwerking. Vertrekkende van éénzelfde patiëntencasus dient men per discipline een behandelingsplan uit te werken. Dit wordt dan voorgesteld aan de anderen leerlingen, om te komen tot één optimaal behandelingsplan.

Doelstellingen	D	B/U	Leerinhouden	Pedagog. Didactische wenken en middelen
<p>Kennen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van verschillende cultuurgebonden concepten over ziekte en gezondheid. <p>Kunnen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het kunnen herkennen van religieuze en culturele achtergronden bij de patiënten. • Zich inleven in de belevingswereld van de patiënt. • Aanvaarden van de patiënt met zijn verschillen (leeftijd, geslacht, cultuur, ...) • Correct handelen in een verpleegsituatie rekening houdend met de cultuur en de diversiteit van de patiënt. <p>Zijn</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respect tonen voor de opvattingen en handelingen ingegeven door een andere religie of cultuur. 		<p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p> <p>B</p>	<p>MULTICULTURELE VERPLEGING</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aanleunende vakken zijn PAV en psychologie. <p>Casuïstiek: de uitwerking van een patiëntgerichte casus met cultuurgebonden aspecten, bijv. een Turkse patiënt die een maag-darmoperatie dient te ondergaan, een overlijden van een Marokkaanse jongeman t.g.v. een verkeersongeval,</p> <p>Themadagen organiseren over multiculturele verpleging met: infohoek met aandacht voor diverse culturen; projectspel om inzicht te krijgen in diverse culturen.</p>